

I VÄRMLAND

Innehåll

Förord.....	3
Vad är Leader?.....	5
Leader Växtlust.....	7
Leader Närheten.....	9
Leader Värmlands BergsLAG.....	11
Leader Dalsland och Årjäng.....	13
Årets Leader.....	14
Hur söker man?.....	15

**Denna broschyr har producerats
för Leaderområdena i Värmland.**

Utgiven av: Länsstyrelsen Värmland
Foto: Marie Petzäll
Text & form: Catrin Hasewinkel
Tryck: Elanders Sverige AB
Tryckår: 2009
Publ. nr: 2009:19
ISSN: 0284-6845

Förord

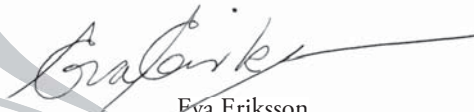
Ack Värmland, du sköna. Ja, Anders Fryxell visste vad han talade om då han 1822 skrev Värmlandsvisan. Han beskriver ett förlovat land, och i detta land lever och verkar vi i dag. Vi har en naturskatt vi måste värna om, med tillgångar som bör förvaltas väl. Vatten, skog, natur och kultur är bara några av de nyckelord som genast dyker upp på näthinnan när Värmland nämns – ord som förknippas med livskvalitet.

Landsbygdsprogrammet (2007-2013) ger oss oanade möjligheter att föra den värmländska landsbygden framåt – mot en långsiktig hållbar utveckling. Genom ett konkurrenskraftigt landsbygdsföreta-

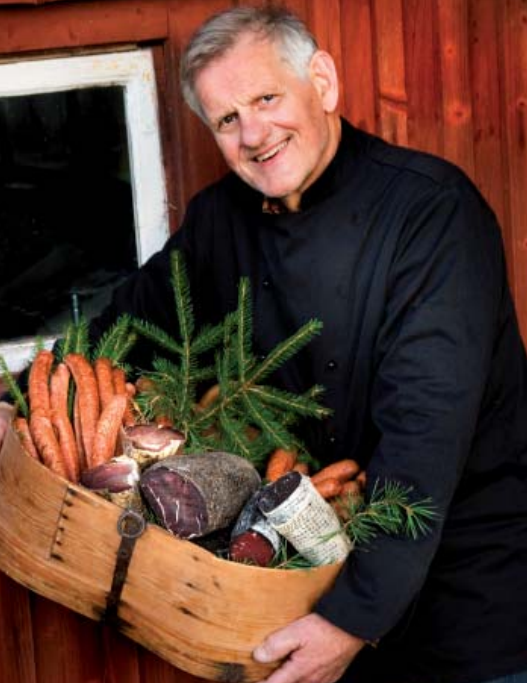
gande hoppas vi kunna skapa ett attraktivt liv på landsbygden. Jag vet att vårt län är fullt av eldsjälar och entreprenörer som förtjänar att få en ärlig chans att förverkliga sina drömmar, vilket i förlängningen även utvecklar landsbygden.

Möjligheten i dag heter *Leader*, genom *Leader* kan du som bor och verkar på landsbygden samarbeta dig fram till nya möjligheter.

I denna broschyr lär du känna de värmländska *Leader*områdena lite närmare, du får även information om hur du går vidare när du fått en projektidé du vill realisera. Kom ihåg att det endast är din fantasi som sätter gränserna.

Eva Eriksson
Landshövding

Vad är Leader?

Leader är en arbetsmetod för landsbygdsutveckling som bygger på samarbete mellan offentlig, privat och ideell sektor i ett trepartnerskap. Samarbete är nyckeln till framgång inom Leader, men metoden grundar sig även på lokala initiativ och förutsättningar.

Varje Leaderområde har en egen utvecklingsstrategi som bygger på målen och inriktningarna för de prioriterade områdena inom Landsbygdsprogrammet. Eftersom programmet delvis finansieras med EU-medel är målen och inriktningarna gemensamma inom hela EU.

LAG

Ur det trepartnerskap som finns inom Leader bildas en lokal utvecklingsgrupp, ett så kallat LAG (Local Action Group). LAG utgörs av lika delar från den privata, den ideella och den offentliga sektorn. Utifrån den lokala utvecklingsstrategin beslutar LAG-gruppen vilka projekt som ska få stöd.

Projektmöjligheter

Projekt inom Leader har det lokala perspektivet i fokus. Det är därför viktigt att alla som bor och verkar på landsbygden samarbetar för att driva på utvecklingen. Till skillnad från andra EU-program värderar man inom Leader ideell tid i pengar, vilket öppnar stora möjligheter för föreningar och företag att bidra till den lokala utvecklingen.

Leaderområde

Ett Leaderområde är ett geografiskt avgränsat område, som grundas på exempelvis naturtyp, landskap eller tidigare goda samarbeten. Det får inte finnas fler än 100 000 invånare i området och tätorter med fler än 20 000 invånare kan inte ingå.

Leaderområden finns över hela landet, Värmland har del i fyra: Leader Närheten, Leader Växtlust, Leader Värmlands Bergs-LAG, och Leader Dalsland och Årjäng. På nästkommande sidor följer en presentation av dessa.

Leader är en förkortning av den franska meningen: Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale. Vilket betyder "samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden".

Leader Växtlust

Leader Växtlust Värmland sträcker sig från Torsby i norr till Säffle i söder. Allt som allt omfattar Leader Växtlust sex värmländska kommuner – Arvika, Eda, Hagfors, Sunne, Säffle och Torsby. De sex kommunernas geografiska yta täcker 11 000 kvadratkilometer, och utgör därmed Värmlands största Leaderområde. Den totala folkmängden i området är drygt 90 000 invånare.

Leaderföreningen Växtlust Värmland bildades i mars 2008. Hittills har 42 projektansökningar beviljats, till ett värde av 13,6 miljoner kronor. Den positiva trenden håller i sig, och projektansökningarna fortsätter att strömma in.

Projekten, som är av varierande karaktär och storlek, består till cirka 30 pro-

cent av insatser för unga, och har även någon form av nytänkande i projektiden.

Till Årets Leader Växtlust 2009 utsågs projektet Generationsvägen. Genom det trepartnerskap - som kännetecknar Leadermetoden - har kontakter skapats över generationsgränserna. Generationsvägen är en förbindelseväg mellan en kommunal skola och ett kooperativt äldreboende. Lantbrukarna i byn har anlagt vägen över en åker. Två världar möts, och genom detta är förutsättningarna för nya gemensamma utvecklingsinsatser grundlagda.

Leader Växtlust Värmland arbetar för en levande landsbygd, en förnygrad befolkning och goda förutsättningar för företagande.

v ä x t l u s t
leader

Kontakt

Leader Växtlust Värmland
Ideum
Svetsarevägen 3
686 33 Sunne
Mobil: 0730-97 55 11
info@vaxtlust.se

www.vaxtlust.se

Leader Närheten

Leader Närheten omfattar en del av Vänerns kustland – genom kommunerna Hammarö, Karlstad (exklusive staden) och Grums – och tar sig sedan vidare in över de värmländska slätterna – genom kommunerna Forshaga och Kil. Det bor drygt 70 000 personer i området.

Närhet är det som främst kännetecknar Leader Närheten, därav även namnet.

Leaderområdet utgör en tätortsnära landsbygd och har närheten till länets regionala centrum Karlstad gemensamt, med allt vad det innebär. Ett etablerat samarbete mellan kommunerna emellan finns redan inom vissa verksamheter, och möjligheterna att bygga vidare på detta samarbete är mycket goda. Närheten till vatten, natur, skog och mark ger ytterligare positiva framtidsutsik-

ter, och skapar även tillfällen till vidareutveckling inom en rad olika branscher.

Leader Närheten har totalt cirka 28,3 miljoner kronor att investera i nya projekt fram till 2013.

Projekten som hittills bedrivits inom området har varit av mycket olika slag, men de har alla haft ett antal väsentliga saker gemensamt; lokal förankring, underifrånperspektiv, nytänkande, samverkan och nätverksbyggande.

Leader Närheten fungerar även som möjliggörare för ungas idéer, samt som bollplank för de idéer som kan behöva utvecklas innan de förverkligas. Kombinationen av gammal och ung, nyetablerad och erfaren, vidareutvecklare och nytänkare har gjort projektframgångarna verkliga.

Kontakt

Leader Närheten
Box 49
664 21 Grums
Mobil: 0708-82 39 98
info@narheten.se

www.narheten.se

Leader Värmlands BergsLAG

Leader Värmlands BergsLAG täcker in det mesta av de östra delarna av Värmlands län, samt även Bergslagskanalen. Medverkande kommuner är: Filipstad, Storfors, Kristinehamn och delar av Karlskoga kommun.

Möjligheten att ta del av de 2,3 miljoner kronor per år, som finns i projekt-potten, ställer som krav att projekten har idéer i linje med den strategi som finns framtagen. Följande områden har valts ut som prioriterade områden:

I *utvecklingen av näringslivet* utgör medverkan att bredda näringslivet samt att öppna dörrarna för nyföretagande och entreprenörskap en viktig del.

Inom *turistnäringen* är produktutveckling, gemensam marknadsföring, ökad samverkan och kompetensutveckling

prioriterade områden.

Inom området *attraktivt boende och livskvalitet* gäller det att stimulera nybyggnationer av olika slag och former. Samverkan kring lokala, fysiska och sociala mötesplatser är viktig, samt att gynna tillkomsten av lokala utvecklingsgrupper.

I *ung på landet* önskas ungdomar leda ungdomar, vilket är en välbekant framgångsstrategi, därför bör ett informellt ungdomsnätverk utvecklas.

Kompetensutveckling ska erbjuda en behovsanpassad kompetensutveckling som med fördel kan vara en integrerad del av projektverksamheten.

Samarbete med andra områden innebär att våga ta klivet utanför det egna området – samverkan över både Leader- och landsgränser.

Kontakt

Leader Värmlands BergsLAG
Norra Hamngatan 8
681 30 Kristinehamn
Mobil: 0702-83 57 43
varmlandsbergslag@telia.com

www.varmlandsbergslag.se

Leader Dalsland och Årjäng

Den värmländska kommunen Årjäng har valt att ingå i Leader Dalsland och Årjäng. Valet är en naturlig följd av en lång tradition av samarbete med de nordligaste av Dalslandskommunerna, framförallt Bengtsfors kommun.

Leader Dalsland och Årjäng omfattar sju kommuner: Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Mellerud, delar av Vänersborgs kommun, Åmål och Årjäng.

Området avgränsas i väst av Norge och i öst av Vänern. Den totala arealen sträcker sig över cirka 5 100 kvadratkilometer, och i området bor nära 61 000 personer. Projektpotten omfattar drygt 22 miljoner kronor för perioden 2007-2013.

Leader Dalsland och Årjäng har valt att arbeta med fyra prioriterade områden: livskvalité, infrastruktur, besöksnäringen och entreprenörskap. Insatsområdena är specifika, men går även i varandra.

Förbättrad infrastruktur underlättar entreprenörskap, vilket i sin tur leder till ökad livskvalitet. Stärkt entreprenörskap utvecklar besöksnäringen som motiverar förbättrad infrastruktur.

Visionen för Leaderområdet Dalsland och Årjäng är att genom olika samverkansprojekt bidra till ökad sysselsättning och företagande för de boende i området, och därmed skapa en ökad livskvalitet på landsbygden.

Kontakt

Leader Dalsland och Årjäng
Dalslands Center
464 72 Håverud
Mobil: 0702-99 89 86
leaderdalsland@gmail.com

www.leaderdalslandarjang.se

Årets Leader Närheten

Folk & rock, FESTIVAL SEGMON

Projektägare: L'n 'K Company och Folkets Hus i Segmon

Den lilla festivalen med det stora hjärtat, som är Skandinaviens enda folkrockfestival. Läs mer på: www.folkrock.nu

Generationsvägen

Projektägare: Smedgårdens ekonomiska förening

Generationsvägen förbinder två världar, och öppnar därigenom dörren för ett viktigt och givande samarbete.

Landsbygdsgalan

Ett årligen återkommande inslag i landsbygdsprogrammet är Landsbygdsgalan, där årets landsbygdssatsningar koras. En av de sju kategorier, som alla premierades med var sin Ullbagge, är Årets Leader. Värmland hade under 2009-års gala två bidrag nominerade: Musikfestival i Segmon Folk & Rock, Leader Närheten och Generationsvägen, Leader Växtlust.

Årets Leader Växtlust

Hur söker man?

Har du en projektidé, och bor i ett Leaderområde, kan du via ditt verksamhetskontor söka stöd till din idé. I och med att Leader bygger på trepartnerskapet mellan offentliga aktörer, representanter för näringslivet och för den ideella sektorn kan du genom samarbete med andra få tillgång till större resurser för din idé än om du söker projekt- eller företagsstöd på egen hand. Framgångsfaktorn inom Leader är samarbete.

Vem kan söka stöd?

Vem som helst kan i stort sett söka projektstöd genom Leader. Det väsentliga är inte vem som söker stödet, utan vad du/ni söker stöd för. Du/ni som söker kan till exempel vara en förening, en grupp av företagare, en kommun eller ett nätverk.

Resultatet av projektet måste dock vara till nytta för fler än dig själv eller ditt företag.

Unikt med Leader

Det unika med Leader är att den privata medfinansieringen inte behöver bestå av kontanter, utan kan i stället vara ideellt arbete i projektet. Ett arbete som värdesätts till 175 SEK per timma.

Formell ansökningsgång

Ansökan lämnas in till Leaderkontoret i det Leaderområde där du bor. Kontrollera att ansökan uppfyller de krav som ställs i ditt Leaderområde. LAG-gruppen beslutar om ansökan beviljas, eller ej. Länsstyrelsen Värmland/Västra Götaland får in de beviljade projektansökningarna, och tar därefter det formella beslutet.

Tänk på

- att den sökande parten (projektägaren) ska ha ett organisationsnummer.
- att rätt person/er skriver under ansökan, firmatecknare – inga andra.
- att budget och finansiering ska sluta på samma belopp.
- att din projektidé både ska vara utvecklande och omfatta nytänkande.

Leader i Värmland

Leader Växtlust Värmland
Mobil: 0730-97 55 11
www.vaxtlust.se

Leader Närheten
Mobil: 0708-82 39 98
www.narheten.se

Leader Värmlands BergsLAG
Mobil: 0702-83 57 43
www.varmlandsbergslag.se

Leader Dalsland och Årjäng
Mobil: 0702-99 89 86
www.leaderdalslandarjang.se

Länsstyrelsen
Värmland

Europiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Länsstyrelsen Värmland • 651 86 Karlstad • 054-19 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland